

STORTINGET

Representantforslag 56 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Silje Hjemdal, Erlend Wiborg og Roy Steffensen

Dokument 8:56 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Silje Hjemdal, Erlend Wiborg og Roy Steffensen om å oppheve spillmonopolet i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagens situasjon i Norge

Pengespill er i utgangspunktet forbudt i Norge, men det finnes unntak. Pengespill i regi av Norsk Tipping og Norsk Rikstoto er to av dem. Spilloverskuddet fra Norsk Tipping fordeles med 64 prosent til idrettsformål, 18 prosent til kulturformål og 18 prosent til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. I tillegg har Norsk Tipping og Norsk Rikstoto monopol på å tilby regulerte pengespill på nett i Norge.

Overskuddet til Norsk Tipping er en viktig inntektskilde for norsk idrett. I 2019 var overskuddet til Norsk Tipping på 5,7 mrd. kroner, og av dette fikk norsk idrett 2,9 mrd. kroner. Norges idrettsforbund (NIF) fikk alene 730 mill. kroner av disse pengene.

Lotteri- og stiftelsestilsynet estimerer at det er 200 000–250 000 nordmenn som spiller hos utenlandske tilbydere, og at de legger igjen omtrent 1,85 mrd. kroner hos disse selskapene. Tilsynet viser også til at H2 Gambling Capital sitt estimat er at nordmenn legger igjen 3,9 mrd. kroner hos utenlandske tilbydere.

I en rapport fra Menon Economics i 2018 ble det anslått at fellesskapet går glipp av skatteinntekter på 1,2–1,9 mrd. kroner ved å ikke inkludere de uregulerte spill-selskapene i et organisert system. Rapporten viser at en

lisensordning vil være samfunnsøkonomisk lønnsom sett opp mot en videreføring av dagens enerettsmodell.

Utenlandske spillselskaper konkurrerer i dag på det norske markedet gjennom å tilby nettbaserte spill regulert i utlandet. De fleste uregulerte spillselskaper som tilbyr pengespill i Norge, er i dag registrert på Malta og betaler dermed ikke skatt til Norge. Det er av flere estimert at markedsandelen til de utenlandske spillselskapene er på godt over 50 pst. for onlinespill.

Hvordan det praktiseres i Norges naboland

Danmark har hatt et lisensregulert marked siden 2012, mens Sverige fikk det fra 2019. En slik lisensmodell innebærer at de utenlandsbaserte selskapene får tilby spill, mot at de betaler skatt av inntektene sine og forholder seg til gjeldende lands regler.

I Sverige fikk staten omtrent doblet skatteinntektene sammenlignet med det de forventet da de åpnet for en lisensmodell for private spillselskaper.

Spillavhengighet

Spillmonopolet har som hensikt å få folk til å bruke Norsk Tipping, samt beskytte sårbare grupper mot å bli spilleavhengige og gi mest mulig tilbake til norsk frivillighet, idrett og kultur. Forslagsstillerne er av den oppfatning at dette ikke virker. Forslagsstillerne er også av den oppfatning at dagens spillmonopol ikke kan brukes som argument for å hindre reklame for pengespill, ettersom Norsk Tipping sine reklamekampanjer kan oppfattes som pågående for sårbare grupper.

Ifølge rapportene Omfang av penge- og dataspillproblemer i Norge 2013, 2015 og 2019 (Institutt for Samfunnspsykologi, Universitetet i Bergen 2014, 2016 og 2020) har Norge opplevd en økning i antall problemspillere fra 22 000 i 2013 til 55 000 i 2019.

I Sverige har den felles muligheten til å stenge seg selv ute fra alle spillsselskaper, «Spelpaus», blitt benyttet av 54 000 siden oppstart 1. januar 2019. Det finnes også en slik mulighet på tvers av spillsselskapene i Danmark, hvor man kan stenge seg selv ute på et felles sted. I Norge er ikke dette mulig siden vi ikke inkluderer de private spillsselskapene i en lisensmodell eller på annen måte.

Lisensordning i Norge

Med den teknologiske utviklingen har det vokst frem et stort uregulert marked av utenlandske penge-spill som kasino, poker, oddspill og bingo på nett. De utenlandske spillsselskapene har ikke tillatelse til å tilby eller markedsføre disse spillene i Norge, men det er ikke ulovlig for nordmenn å spille hos selskapene.

Forslagsstillerne ønsker derfor å opprette en lisensordning for spill, hvor regelverket utformes slik at norske og utenlandske aktører vil ha like konkurransevilkår innenfor spillreklame og pengespill.

En lisensmodell innebærer at man åpner for at flere spillsselskap får adgang til det norske markedet på lik linje med dagens monopolist Norsk Tipping, mot at de underordner seg en rekke myndighetskrav for å beskytte problemspillere og betaler en særskilt skatt på omsetningen, en omsetning som tidligere forsvant ut av landet.

En lisensmodell vil gi økte inntekter til samfunnsnyttige forhold som frivilligheten og bidra til forebygging av avhengighet. Samtidig vil det føre til at en større andel av markedet kommer inn under norsk regulering, noe som også medfører økt myndighetskontroll.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at et velutformet lisensregime vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt og øke sannsynligheten for at vedtatte målsettinger for spillpolitikken kan nås også i fremtiden, deriblant å øke fellesskapets samlede inntekter og bidra til en mer effektiv innsats mot spillavhengighet og problematisk spilling.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag om å oppheve spillmonopolet og innføre en lisensordning som sørger for like konkurransevilkår for norske og internasjonale spillsselskap.
2. Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag om å endre markedsføringsloven slik at alle spillsselskaper med lisens lovlig kan reklamere for produktene sine.

17. november 2020

Himanshu Gulati

Erlend Wiborg

Silje Hjemdal

Roy Steffensen